

tudi njegovi bratje in sestre gnjeli okoli njega, pozdravljali ga in mu želeli srečo. Gorko solzice srčnih občutkov in prave pobožnosti do Boga so lesketale v očeh presrečne matere in otrok.

Kmalu potem dobi Krištof Šmid službo duhovnega pomočnika pri nekem bogoljubnem župniku na deželi. V starem farovžu je imel majheno sobico. Miza, dva stola, omara za obleko in postelja — vse iz mehkega lesa — in razpelo, viseče na steni med dvema oknom z okroglimi šipami, to je bilo vse njegovo pohištvo. A Krištofu Šmidu je bilo to zadosti, ker več si nij želel in s to malenkostjo je bil popolnoma zadovoljen. Zgodaj je vstajal, molil, izobraževal se in pomagal svojemu župniku domače ljudstvo podučevati in je voditi po pravem potu k dobremu pastirju Jesu Kristu. V prostih urah se je kratkočasil z glasovirjem, učil se je tujih jezikov in se je rad sprehajal s svojim gospodom župnikom. Kadar so kmetje videli oba duhovna gospoda na sprehodu prijazno se razgovarjati, rekli so, ker je bil gosp. župnik velike postave a Šmid majhene, „le pogledjte Abrahama in Izaka!“

Krištof Šmid je imel za svoja duhovska opravila razven hrane in potrežbe zelo majheno plačo. A vendar, ko si je nekoliko denarja prihranil, zmení ga v zlató ter ga pošlje svojej materi za god v naslednjem pismu:

„Preljuba moja mati!

Vašega godú se vselej veselim. A denšnjega dne hočem še posebno Boga prositi, da Vam stotero povrne vse, kar ste mi dobrega storili, ter mi še mnogo let ohrani tako dobro mater, kakor ste mi Vi. — Tukaj Vam pošljem zlatnik (cekin), katerega sem užé več časa hranil za Vaš god. Ne zavrzite tega malega darú. Kadar bodem več imel, Vam tudi več pošljem. A darilce Vam je porok, da mi je mnogo do tega, da Vas razveselim.

S srčno otroško ljubeznijo

Vaš

hvaležni sin
Krištof.“

Tudi svojim sestričinam je pisal mnogo listov, v katerih jih je opominjal, da bi se pridno učile in imele vedno Boga pred očmi, ker le tak človek, ki se Boga bojí, koristen je človeškej družbi.

(Dalje prihodnjič.)

Lisíca, zajec in petelin.

Živela sta lisíca in zajec. Lisíca je imela ledéno izbico a zajček líbovo. Pride krasna spomlad in lisíci se izbica raztaje a zajčku ostane po starem. Lisíca poprosi zajčka, da bi se v izbi pri njem pogrela, in potem ga izpodí.

Zajček otide po poti in zaplače. Srečajo ga psički: „hev, hev, hev! Zajček! kaj plakaš?“ Zajček odgovori: „počakajte, psički! Kaj bi ne plakal? Imel sem líbovo izbico, a lisíca ledéno. Prosila je k meni, a potlej me je pregnala.“ „Ne plači, zajček!“ reko psi, „mi jo izženemo.“ „Ne, ne izženete je!“ — „Da, hočemo jo!“ Gredo k izbici: „hev, hev, hev! Lisíca ven!“ A ona s peči: „ako puhnem dól, če poskočím ven, razletíte se v koscih po stezici!“ Psi se ustrašijo in zbežé. Zajček otide ter plače. Sreča ga medved: „zakaj

plačeš, zajček?" Zajček reče: „Stoj, medved! Kaj bi ne plakal? Imel sem ljubovo izbico a lisica ledéno; izprosi, da pride k meni a potem me izžene.“
 — „Ne plakaj, zajček!“ tolaži ga medved, „jaz jo preženem.“ „Ne izženeš je! Psi so jo izganjali, a niso je izgnali, a ni ti je ne preženeš.“ „Da, hočem jo!“ Gresta h kočici: „pojdi, lisica, ven!“ A ona s peči: „„ako puhnem, če poskočim, leteli bodo kosci po stezici!““ Medved se ustraši in zbeži. Zopet otide zajček in plače. Zdaj ga sreča bik: „kaj plačeš zajček?“ „Ostani, bik! Kako bi ne plakal? Imel sem ljubovo izbico a lisica ledéno; poprosila me je, da sem jo vzel k sebi a potlej me zapodila.“ — „Grem, ter jo izženem.“ „Ne, bik, ne izženeš je! Psi so jo izganjali a ne izgnali, medved izganjal a ne izgnal; ni ti je ne izženeš.“ — „Da, hočem jo!“ Gresta k izbici: „lisica pojdi ven!“ S peči se ona oglasi: „„ako puhnem, če poskočim ven, pojdejo kosci po stezici!““

Bik se prestraši ter uide.

Zopet gre zajček, in gorko, gorko plače. Sreča ga petelin s koso: „krkelil! Kaj ti je, zajček, kaj plakaš?“ „Stoj, petelin! Kako bi ne plakal? Ljubovo izbico sem imel a lisica ledéno. Poprosila me je, da sem jo vzel k sebi ter me je izgnala.“ — „Nič ne dé; pojdeva ter jo izpodiva.“ „Ne, ne izpodiš je! Psi so jo izganjali — ne izgnali, medved izganjal — ne izgnal, bik izganjal — ne izgnal; ni ti je ne izženeš.“ — „Pogledimo!“ Gresta k izbici: „krkelil! Nêsem koso na herbtu, da lisico pokosim! Pojdi, lisica, ven!“ A ona slišavši to, ustraši se: „„počakaj, zdaj se oblačim.““ Petelin zopet: „krkelil! Nêsem koso na herbtu, da lisico pokosim! Pojdi lisica, pojdi ven!“ Ona odgovori: „„kožuh oblačim.““ Petelin v tretje reče: „krkelil! Nêsem koso na herbtu, da lisico pokosim! Pojdi, lisica, ven!“ Lisica zbeži a on jo mahne s koso ter potem jame z zajčkom složno in prijetno živeti v izbici.

Na pripovedko mi daj naprstek masla.

Vodnik in Stanič.

Predraga slovenska mladina! Meseca svečana vsacega leta praznuje slovenski narod rojstna dneva dveh národnih probuditeljev, dveh národnih pesnikov. — Ti dve zvezdi na našem národnem obnebji sta Valentin Vodnik in Valentin Stanič.

Ker sta omenjena dva moža globoko vpisana v srce slovenskega národa vredno je, da „Vrtec“ tudi vam nekoliko besedice izpregovori o njiju.

Valentin Vodnik je bil rojen 1758. leta v gorenjej Šiški blizu Ljubljane. Bil je zeló nadarjenega duha in doveršivši šesto latinsko šolo v Ljubljani stopil je v red frančiškanov. Pozneje je bil poslan na Dolenjsko in tudi Gorenjsko za dušnega pastirja. 1798. leta je prišel za profesorja na ljubljansko gimnazijo; bil je tudi nekaj časa njen vodja. A za časa francoske vojske 1813. leta je bil odstavljen in godilo se mu je zeló slabo. Z raznimi opravili si je moral kruha služiti. Vodnik je rad slovenske pesni koval, pa tudi mnogo drugih knjig je prišlo od njega na svetlo. Mej knjigami naj omenim samo nemško-slovenski slovar, ki je 1843. l. zagledal beli dan. Valentin Vodnik je umrl 1819. l. v Ljubljani. Ljubil je z dušo in sreem